

اداره مخصوصه
درسعادتده ياب على جاده سنده

محل اداره :

مُشَاطَرَةُ الْقِيَمِ

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكنزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور
درج ايديلهين آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بحث ايدر و هفته ده بردفعه نشر اولنور.

مؤسلى : ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلير

تاريخ تاسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لى

۸۰ ۴۰

ولاياتده

۸۰ ۴۰

ممالك اجنبيه ده

درسعادتده پوسته ايله كوندريليسه ولايات بدلى اخذ اولنور

عدد : ۵۰

۳ شعبان ۳۲۷ پنجشنبه ۶ اغستوس ۳۲۵

ايكنجى جلد

ترکیبلرله اویدرمه لر یاییورسکمز؟ نیچون یوقدر بدیهی برفکره قارشى
متعصبانه عناد ایدیورسکمز؟ بونک سببی نه؟ بنجه بونک اک بیوک
سببی سیزک ترکجه بیلمدیککیزدر.

قزانی عیاض

مَواعِظُ

۶۲ درس — ۳ تموز ۳۲۵

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم. بسم الله الرحمن الرحیم.

﴿انما جزاؤ الذین یحاربون الله ورسوله ویسعون فی الارض
فساداً ان یقتلوا او یصلبوا او تقطع ایدیهم وارجلهم من خلاف
او ینفوا من الارض ذلک لهم خزی فی الدنیا ولهم فی الآخرة
عذاب عظیم. ان الذین تابوا من قبل ان تقدروا علیهم فاعلموا
ان الله غفور رحیم﴾ صدق الله العظیم.

﴿انما جزاؤ الذین...﴾ یعنی «یحاربون اولیاء الله». بوراده حذف
مضاف وار. شول کیمسه لک جزاسی... یعنی شول کیمسه لک الله ایله،
رسول ایله محاربه ایدیور. یعنی اللهک ورسولک سوکیلیسی اولان
مؤمنلرله محاربه ایدیور... قطاع طریق اولمشلر، یوللری کسرلر،
غصب و غارت ایدرلر. یوللرک سلب آسایش و امنیتیه بادی اولورلر،
قطاع طریقلر، باغیرلر... جنساب بازی کندیله محاربه عد ایدیور،
مؤمنلرله محاربه ایدن کیمسه لری. بونلر کویا الله ایله، رسول ذیشانى
ایلله محاربه ایدیور.

بونلر ده ا نه یاپارلر؟ (ویسعون فی الارض فساداً) یریوزنده مفسد
اولمغه سی ایدرلر. «فساداً» کله سی یا حالیت اوزره منصوب، «مفسدین»
دیمک، مفسد اولدقلری حالده سی ایدرلر، فساد چالیشیرلر،
اختلاله سبب اولورلر، اهالی پی بر برینه قاتارلر، ساعی بالفساد اولورلر..
یاخود مفعول لدر، تعلیل ایچوندر. اورتله نی افساد ایچون سی ایدرلر،
قوشارلر، اوغراشیرلر... بونلرک جزاسی نه در، بیلمدیککیز؟
هم بوجزا یالکیز دنیا ده دکل، آخرتده وار. درت شیئک بری در
بوجزا. بودرت شیدن خالی اولماز. جنایتک درجه سنه کوره جناب
باری قرآن کریمده درت مرتبه جزا تعیین ایتمش. بویله مفسدلرک
جزاسی نه در؟

۱ — (ان یقتلوا) قتل اولنورلر، بویونلری اورولور.

۲ — (او یصلبوا) یاخود آصیلیرلر...

۳ — (او تقطع ایدیهم وارجلهم) یاخود بر الیلله بر آياغی کسیلیر.

ایله خواصی نه یولده آیرملی؟ نره یه خط حدودی چیزمه لی؟ بو ایکی
صنف [اکر وارسه] بتون حیات اجتماعیه لرنده یکدیگرینه محتاج
اولدیغندن و هر بری دیگرینک ممنوی و مادی تأثیرلری آلتنده اولدیغندن
طبیعی بونلر آره سنده نه ایکی دین، نه ایکی دیل حاصل اوله جقدر. شو
حالده سز خواص محررلرینه اوقوییحیلر نره ده بوله جقسکمز؟ بونلرک
باز دینی کتابلره، سویله دیکی فکرلره نره دن شاگردلر بوله جقسکمز؟ سیزک
کبی فقیر بر ملتده و طبعماً دیموقراتیف بر قومده آیری فکرلی، آیری
تربیله لی، آیری عادتلی، آیری لسانی آیری ادبیاتلی بر صنف نره دن
بوله جقسکمز؟ له الحمد بوصنف نه سزده و نه ده بزده اولماش؛ بوندن
صکرده اولمه جقدر. برکویک سفالتیه برعائله نک سعادتتی تأمین ایدن
بر صنفک بولنامسی بزم تورک تاریخنک اک بیوک مابه الافتخاری اولدینی
کبی اجتماعی ترقیاتمز ایچون ده بوکی اجتماعی بر مانع ترقینک اولمدینی
پک سونیلله جک بر حقیقتدر. تاریخنک یاپامادی نی خواص و عوام صنفی
طبیعی علی نصرت پک و آرقداشلری یاپامیه جقدر. وبالطبع خواص دلی
فکری ده خیال حالده قاله جقدر. بز تورکلر کرک شمالده کرک جنوبده
هر وقت دیموقرات اولمشز؛ هر وقت سلطانلر مز پادشاهلریمز، وزیرلریمز،
عالملریمزله مناسبتمز آرقداشجه برادرجه اولمش شمیدیه اوله اولور
بزطبعاً دیموقراتلر، دیموقرات اوله رقی شایه جغز، دیموقرات اوله رقی
ترقی ایده جکمز.

شونک ایچون بزم تورکلرک آره سنده [نره ده اولورسه اولسون
کرک روسیه تورکلری و کرک عثمانیلر آره سنده] برفکرک ترقیسی ایچون
اک بیوک شرط وارسه اوده عوامک منفعتی کوزتمکدر. طبیعی بتون
افکارک آکلاشلماسنک سببی اولان دیلده ده، بتون افکارک ترجانی
اولان ادبیاتده ده بوشراطجرا ایدیله جک، بوفکر تعقیب ایدیله جکدر:
لسانک عوام آکر درجه ده ساده لشدیرلمسی!..
ایشته شوساده لسان سایه سنده بز شمیدیکی جاهل عوامک فکری
آچق و آنلرک اویومش دماغلرینی حرکت ایتدیرمک و آنلری مانع
ترقی دکل، افکار مدنیه مزک محافظی یایمق ایستیورز.

بوندن بشقه لسانک ساده لشمه سنک بیوک فائده لری ده اولدینی
طبیعی انکار ایدیله مز. مثلاً سیزک، عثمانی تورکلرک ادبیاتی شمیدیکی کبی
یالکیز استانبولده بر قسم خلق اوقومیوبده آناطولینک کوی لرنده،
قفقاس طاغلرنده، آذربایجان شهرلرنده، وولغا نهری بوینده کی
قرا تخانه لرده اوقونسه عجبا علی نصرت بکله سلیمان نظیف بکه، و بونلرک
مسکداشلرینه [اکر وارسه] نه اوله جق؟

نامق کاللرک، عبدالحق حامدلرک، خالدضیالرک و سائرلرینک اثرلری
یکرمیشر قرقر بیک نشر ایدیلسه بونلردن کیم متضرر اوله جق؟
محررلر یکز قلملری ایله معیشتلرینی تأمین ایدوب ادبیات ایله هیچ
مناسبتی اولمیان حکومت خدمتلرینی بر اقوب حر برر محرر اولسلر
بوندن ادبیاتکیز متضرر می اوله جق؟ بوقدر ساده برفکری آکلایان
کونش کی آچق بردوشنجه پی دوشنه مین بر انسان وارمیدر؟ اوله ایسه
نیچون ساده لک عایهنده او قدر اوزون اوزادی عرب و فارسی

(من، خلاف) فقط خلافت او له رق . یعنی صاغ النی بیه کندن ،
صول آیانی طوبو غندن .

۴ — (اوینفوا من الارض) یا خود نه یا بملق لازم کلیر ؟ بردن
بونلر نفی اولنور . مکانلرندن قالدیریلیر . یعنی حبس ایدیلیر . ایشته
یوق ایدیلیمش اولور .

بعضاری «حبس» ایله تفسیر ایدرلر . کذلک نفی وتغریب ، بوده
جزای شرعی در . نفی ایدیلیمک ، اوزاق بریره ، منفایه کوندلیمک ،
ایکیسنده بو اولور .

(ذلک لهم خزی فی الدنیا) ایشته دنیاده بونلرک جزاسی بودر ،
خزی وهلاکدر ، ذل وحقارت ، خبت وخراندر .

(ولهم فی الاخرة عذاب عظیم) صوکر ا بونلر ایچون آخرتده
عذاب عظیم واردر .

بو تعین ایدیلن جزا دنیاده کی عقوبت در . آخرتده کی عذابده
چوق بیوک . آسایشی اخلاص ایدرلر . بوجهتله دینلری ، وطنلری
مخاطره دوشر . هر کسک حضور قای محو اولور ، میشتی مختل
اولور . اورته لقمه امنیت قالمایچه هیچ برانتظام قایرمی ؟

شیمدی ایشته درت مرتبه در بوجزا . ابن عباس حضرتلری
بویله تفسیر ایتشدیر ، «او» کله سی تخیره دکل ؛ توزیعه محمولدر . یعنی
جنایتک درجه سنه کوره :

اگر قطاع طریق اولانلر آدم اولدور مشلرسه ، اوته کنی بریکنی
قل ایتیمش سه ، مالی آلامش ، یالکیز جاننه قییمش . . . او حالده
اوده قتل ایدیلیر .

یوق اگر مالی ده آلمش اولورسه او وقت آصلی . چونکه ایکی
جنایت اجتماع ایتدی . هر ایکیسنه جرأت ایتیمش .

اگر آدم اولدورمه مش ، جاننه قییمه مش ده یالکیز کلک کچکک
مالی غصب ایتیمش ، یوق کیسیجیلکی ایتیمش اولورسه اونلرک برالی
برده آیانی کسبیلیر . مالی الدینی ایچون الی ؛ فساد قوشدینی ایچون ،
یوللری مخاطره دوشوردیکی ایچون ، آیانی کسبیلیر .

یا خود آدم اولدورمه مش ، کیسه نک مالی ده آلامش ، یالکیز
اوته کنی بریکنی قورقوشمش ، تهدید ایش ، ساعی بالفساد اولمش ؛
شره دلالت ایتیمش ، فقط فعله چیقمامش ؛ کیسه یه برضرر اولمامش ،
فقط یاپمه چالیشمش ، یوللری کسمش ، امتی آخافه ایتیمش . آخافه
امت وشره دلالت هر نه درلو اولورسه اولسون جزاسی نفی در .
بونلر حبس اولنورلر . یا خود نفی اولنورلر . او یله بریره که اوراده
برشی یاپمه حق ، او یله بردیار بعهده نفی وتغریب اولنور .

ایشته بتون مفسرین بویله تفسیر ایدرلر :

نفی جزاسی (حبس) و (تغریب) دیمک در . سبی ده اودر دیورلر :
«آخافه امت» ، «شره دلالت» ، بر حدیث شریفده «من آخاف مؤمننا
بسلح فعلیه لعناه» بیورلمشدر .

شره دلالتده ساعی بالفساد اولانلرک هبسی داخلدر . خفیه لک
ایدنلر ؛ کک سلطان ذیشانه ، کک نفوذ واقتدار صاحب لرینه ؛ کک

لسانیله ، کک قلمیله . او یله اسناده جرأت ایدرک خانمانی سونه جک ،
اولاد وعیالی سورونوب قاله حق . کندی منفعتی ایچون ، یا خود
جبلانی مردار اولدینی ایچون . بویله برشره دلالت ایدرسه اکر فعله
چیقمازسه اونک ینه جزاسی جزادر . قول عفو ایتسه الله حلال
ایتمز . خدشرعی بودر . حدقذف ، حدزنا ، حدسرقت . . . بونلر
هپ «حق الله» . بز «حقوق عمومیه» دیرز . عموم ناسک سلامتی
ایچون جزایه چاریدیریلیر . الله انتظام عالمی وقایه ایچون شو احکام
شرعی بی وضع ایتیمش .

ایشته جزالری بودر . (الا الذین تابوا من قبل ان تقدر واعلیمهم)
یالکیز کیملر جزادن قورتولور ؟ نه قتل اولنور ، نه صلب ، نه الی
ایانی کسبیلیر ، نه باشقه برشی اولور ؟ کیملردر بونلر ؟ (الا)
استثنا اولنور . (الا الذین تابوا) انجق اول کیسه لکه توبه ایتدیلر ،
تائب ومستغفر اولدیلر ، اصلاح نفس ایدیلر . نه دن اول اما ؟
(من قبل ان تقدروا علیهم) سز آنلره قادر اولمازدن اول . کندیلرینه
غلبه ایتهدن . مصالحه دن اول ، حکومتک الله کچمه دن . . .
الله قورقوسیه نادم اولمش ، اصلاح نفس ایتیمش ، او جنایتلردن
بردها فراغت ایده جکمه ندامت کتیرمش اولورسه (فاعلموا ان
الله غفور رحیم) یالکیز که بونلر حقیده الله غفور رحیم در .
یعنی حقوق الله ساقط اولور . حد شرعی اوله رق بودرت جزانک
برینی یایمق لازم کلز . اما حقوق عباد باقی در . الله کندی حقنی
عفو ایدر . مادام توبه کار اولدی ، قول قورقوشندن دکل ، بلکه
الله قورقوشندن ترک ایتیمش . اولجه قطاع طریق اولمش اما صوکر
الله قورقوسی کلش ایچنه . توبه صحیحه شرعیه مجرد الله قورقوشندن
اولور . دها یاپسه یاپه حق . فقط : « نه یاپورم ، دیر ، بویله کیدرسم
بنی الله معذب قیله حق » دیه دوشنور ، توبه کار اولورسه حقوق عمومیه
دعواسی ساقط اولور . او کیسه یه حدشرعی ، یعنی قتل ، قطع ،
نفی وتغریب یوق .

اما قول حق ساقط اولماز . برینی اولدورمش ، کلش استیمان
ایتیمش . قول حق ساقط اولورمی ؟ اولماز . مقتولک ونیسی دعوی
ایدرسه قصاص اولنور . استیمان ایدرسه حکومت برشی دیمز . چونکه
برکنانه ایشله ییجه ایکی حق وار : حق الله وحق عبد . قول حق
کیسه ده قالماز . حضرت ذوالجلال بر حدیث قدسیده : (انظالم ان
فاقی ظلم ظالم) دیور . بن ظالم اولورم ، اکر برظالمک ظلمی بنی
فوت ایدرسه . برظالمک ظلمندن طولای مظلومه دنیا و آخرت
نصرت ایتیمسه ، یعنی برمظلومک حقنی ظلمدن آلمازسه بن ظالم
اولورم . مطلقا کیسه نک کیسه ده حق قالماز . دنیاده آلمازسه
آخرتده آلیر .

اگر توبه ایدرسه الله حق ساقط اولور . کک قطاع طریق
اولسون ، کک باشقه درلو بر جنایت ارتکاب ایتسون . برینی
اولدورمش ، صوکر الله صیغتمش ، الله عفو ایدر . لکن قصاص
اولمازسه قول حق ساقط اولماز ، اکر قصاص ایدرلرسه او وقت

ژاپونلرک اخلاق و معتقداتی حقننده کی تبعلرندن استحصال ایلدکلری نتایجہ دائر اولدی .

فضلی بک ژاپونلرک اخلاق و عادات ملیہ لرینی اسلامیتہ بک یقین بولیور . و ژاپونلرجه تبدیل دین حالندہ اسلامیتک قبول اولنه جغه قانع و مطمئن بولونیور .

بو خصوصہ کندیلری ایچون امیدبخش اولان جهات ژاپونلرک نظافته اولان فرط اعتنا و دقتلری ، ذکا و درایتلرینک مکتسبات علمیہ سایہ بندہ مترقی بولونمسی حسیلہ حقیقتہ ، معقولاتہ قارشی اولان حرمت و مفتونیتلری در .

ژاپونلرجه مسلمانلرک ابدستی ، غسلی ، نظافت دینیہ سی بک تقدیر اولونیور ؛ هله نمازده مشہودلری اولان خضوع و خشوع بک خوشلرینہ ، بک ذوقلرینہ کیدیور ؛ وحدانیت الہیہی ، صفات سبحانیہی ، حیات پیغمبریہی ، خلاصہ کافہ عقائد اسلامیہی نصایح و احکام قرآنیہی ایشدکجه طبایع و فکرلرینہ اولان توافق تامدن طولانی اسلامیتہ قارشی قلبلرندہ درحال برحبت حصولہ کلیور . ژاپونلر دائماً منطق بولونمخی ، محاکمہ و معقولاتدن آیلماسمخی شعار مخصوص ایدندکلرندن دین خصوصندہ کی نقصانلرینی اعتراف ایدرلر . و حقیقتہ واصل اولمقہ بک زیادہ خواہشکر بولنورلر .

عقائد خرسینیہ نک تثلیث کبی مسائلی ژاپونلرجه بک قاریشیق کوریلدیور ؛ بنابرین خرسینیان میسیونرلرینک بیوک مقیاسدہ کی فداکارلقلری دائماً عقیم قالیور . فقط اسلامیتک بتون معقولاتہ مستند عقائد سیاسیہ و احکام اصلہ سنی قبولدہ هیچ تردد ایتبورلر .

فضلی بک شوملاحظہ لرک ، تشبثاتی حقنندہ کی تأثیراتی تصور ایدرک عیناً شوسوزلری سویلدی : « ایشته بواسطہ داد بزہ بیوک امیدلووردی ویزی عظیم بر فمالیت و غیرتہ سوق ایتدی . بوکون ہم برارقداشم دها وار ، کہ بک فاضل و عالم برذات در ، هندعلماسندن در . هندستانده و او طرف مسلمانلری آردہ سندہ بیوک بر نفوذ و شهرت صاحبی در . بلکہ سزده ایشتمش سکزد در : « برکة الله افندی » بش سنہ ایچون ژاپونیایہ کلشدر . هنوز ایکی سنہ اولدی . ژاپون لسان مکتبندہ اردو لسانی معلمی در . نطقلری اہالیہی اولیلہ جذب ایدیور کہ اورادہ برجامع و مدرسہ من اواسہ ژاپونلر منبرک اطرافنی هیچ بوش بر اقایہ جقلردر . بونک ایچون ہر شیدن اول بر مسجد انشاسنہ تشبث ایتدک . ژاپونلرلہ ، ژاپون اعظم رجالیلہ بونی مذاکرہ ایلدک . زیادہ سیلہ تقدیر و تصویب ایتدیلر . چونکہ ذاتاً اکثر اعظامک معقدات وجدانیہ لری عقائد اسلامیہیہ مخالف دکلدرد . دین اسلامک علویتنی تقدیر ایتشلردر . بونک ایچون بر مسجدانشاسی خصوصندہ الدن کلدیکی قدر معارنندن کروطورمایہ جقلرینی تأمین ایتدیلر . اوصردہ ایدی کہ بن ژاپونیادن حرکت ایتدم . کچن کون برکۃ افندیدن بر مکتوب الدم جامع ایچون لازم اولان یرک ژاپونیا طرفندن ویریلدیکنی تبشیر ایدیور ؛ ہم اولیلہ معتنا بر موقعدہ کی میقادو جنابلرینک قصرینہ بک یقین . انشاآنہ کفایت ایدہ جک پارہ دہ حاضر لائش . یقیندہ انشااہ انشاآت

قول حقنندہ ساقط اولور ، یالکنز توبہ ایلہ قورتولوش یوق . اونک ایچون بو آیت جلدلہ دہ ؛ (من قبل ان تقدروا علیہم) قول شریفندن نہ استنباط اولنور ؛ الہ کچمزدن اول اشقیادن بریسی مجرد الہ قورقوسیلہ توبہ کار اولورسہ الہ : — غفور رحیم بن ، دییور ، آخرتدہ عذاب ایتیم . دنیاسدہ دہ جزا تعین ایتیم . یعنی حد شرعی اولہرق شونی یاپک دیم اما قول حق وارسہ بر اقام . بر اقرسہم او وقت ظالم اولورم . بن ظالم اولہمام . . .

مابعدی وار

ژاپونیادہ دین اسلام انتشارہ باشلائیور

ژاپونیایہ عائد مشہور سیریلی عبد الرشید ابراہیم افندی بک رسالہ مزہ کوندرمکدہ اولدقلری مکتوبلری منتظماً نشر ایدیور و ژاپونیادہ انتشاری آرزو اولونان دین مبین اسلامک اسباب و وسائل نشری حقنندہ کی تشبثاتی دائماً تعقیب ایلدیور . مخبر فاضلمز مکتوبہ بلرینک برندہ ژاپونیادہ ایلک شجرۃ اسلامی غرس ایدرک حیات و استقبالی نشر اسلام امنیہ جلدلہ سنہ حصر ایدن محترم برذاتدن بحث ایتش و بومقصد اغورندہ حائز اولدینی رتبہ عسکرکیہ سنی فدا ایدرک عزیمت ایلدیکی ژاپونیادہ مظهر ہدایت اولان زوجہ وقائن والدہ سیلہ یکانہ اسلام عائلہ سنی وجودہ کتورن مصرلی برکنجی ، احمد فضلی بکی بتون عالم اسلامہ تقدیم ایلمشیدی .

مخبر من عین زماندہ فضلی بکک ژاپونیادہ کی طرز مساعیسی تصویر ایتش اولدیغندن بتون قارئلر مزلہ برابر بوغیور کنجک بالدقات جم غفیر محضرندہ اسلامک دین فطری بشر اولدیغنه دائر ویرمش اولدینی قونفرانسلرک ژاپونلرجه کمال اہمیتلہ تلقی اولنہرق تأثیرات حسنہ وجودہ کتیردیکنی و اسلامیت لہنہ تدریجی بر جریان افکار حصولہ کلکدہ اولدینی دخی مع المسار آکلامش ایدک .

ایشته بو مجاہد محترم مملکتتمزک اخیراً نائل اولدینی مشروطیتدن نصیبہ دار بولندینی فیوضی کورہرک قریرالین اولمق و دار الخلافہ جہ بوقیل تشبثاتک صور تلقیاتی الکلامق اوزرہ شہر مزہ ورود ایتش و اولکی کون دخی اداره خانہ منری زیارت ایلمشدر .

حقایق اسلامیہی ژاپونیایہ نشر ایدن ، مملکتی مملکتی بر اقوب صرف برسائتہ حمیتلہ تادنیانک اوبر او جہ کیدہرک فی سبیل اللہ نشر دینہ اوغراشان بوغیرتلی مسلمانلہ ملاقاتمز اخوت اسلامیتک تأمین ایلدیکی صمیمیتک بک روحنواز بر مثال بہینی تشکیل ایتدی .

فضلی بک غایت سویملی برذات در . ناصیہ درخشاندہ منجلی اولان انوار اسلامیتہ صافیت روحنی ، علویت سریرہ سنی درحال مخاطبہ احساس ایدر . سنناً اوتوز بش یاشندہ تخمین اولنور . عربجہ ، انگلیزجہ ، فرانسزجہ کی مکمل قونوشیور ، ژاپونجہ دہ افادہ مرامہ مقتدر ، ترکجہ ایچون دہ بیوک برہوس کوسترییور . طبیعی مباحثہ من عالم اسلامہ متعلق تشبثات متصورہ و مستقبلہ لری ایلہ